

آیت‌الله هاشمی شاهرودی دعوت حق را لبیک گفت

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام به دیار باقی شتافت.

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام به دیار باقی شتافت.

به گزارش ایسنا، آیت الله هاشمی شاهرودی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام که به دلیل بیماری در یکی از بیمارستان های تهران بستری شده بود، دعوت حق را لبیک گفت و به دیار باقی شتافت.

آیت الله العظمی سیدمحمود هاشمی شاهرودی در سال ۱۳۲۷ هجری شمسی در شهر نجف و در خانواده مذهبی و از سادات منسوب به امام حسین (ع) چشم به جهان گشود. پدرش مرحوم آیت الله سیدعلی حسینی شاهرودی، از شاگردان برجسته مرحوم آیت الله العظمی خویی (ره) بود که بحث های اصول و فقه استاد خود را به رشته تحریر درآورد.

آیت الله العظمی سیدمحمود هاشمی شاهرودی تحصیلات ابتدایی را در مدرسه علوی نجف به پایان رسانید و سپس به تحصیلات حوزوی روی آورد. او با توجه به موقعیت علمی خانوادگی و نیز با توجه به هوش و استعداد سرشار و کوشش فراوان خود، در مدتی اندک توانست دروس دوره سطح را به پایان رساند.

پس از آن به حلقه درس آیت الله العظمی شهید سید محمدباقر صدر (اعلی الله مقامه الشریف) پیوست و سال ها در خدمت استاد خود، مبانی اجتهاد در اصول و فقه را به خوبی آموخت و در درس دیگر مراجع آن روز نجف - از جمله امام خمینی (ره) و آیت الله العظمی خویی (ره) - نیز با جدیت شرکت جست و بهره های فراوان برد.

آیت الله العظمی سیدمحمود هاشمی شاهرودی در سال های تحصیل خود از محضر استادان بسیاری بهره برد. مهم ترین و اصلی ترین استاد او در درس خارج آیت الله العظمی شهید سید محمدباقر صدر بود. آن شهید سعید که از افتخارات شیعه و مرجعیت به شمار می آید، شاگردان بسیاری را به عالم اسلام، تقدیم داشته است. شهید صدر که از حافظه و استعدادی سرشار برخوردار بود، توانست با نوآوری های فراوان در فقه و اصول و دیگر علوم اسلامی و به روز ساختن مباحث علوم دینی و نیز نگاشتن کتب درسی در زمینه های یادشده، گام مهمی برای تعالی اسلام و تشیع بردارد و از این رهگذر، شاگردان او، همچون آیت الله العظمی سیدمحمود هاشمی شاهرودی، این خدمات و اندیشه ها را پی گرفتند.

از دیگر استادان آیت الله العظمی هاشمی شاهرودی، حضرت امام خمینی (ره) و حضرت آیت الله العظمی خویی (ره) را می توان نام برد. معظم له سال ها در محضر ایشان به تحکیم مبانی اجتهادی خود می پرداخت.

آیت الله العظمی هاشمی شاهرودی تاکنون فعالیت های بسیاری را در زمینه های علمی و فرهنگی به انجام رسانده است. در یکی از دیدارهای اعضای مجلس اعلاای عراق، امام خمینی (ره) با توجه به شناخت خود، از ایشان می خواهد که تدریس در حوزه علمیه قم را بر هر کاری ترجیح دهد و به تربیت طلاب مستعد در زمینه های علمی و اخلاقی بپردازد. معظم له نیز با ورود به ایران - در فروردین ۱۳۵۸ - به تدریس درس خارج فقه و اصول می پردازد که این تدریس تا چندی قبل نیز ادامه داشت و طلاب بسیاری از محضر ایشان بهره مند شده اند. ویژگی درس ایشان دقت فراوان، تسلط بر مباحث و نوآوری در زمینه های متعدد و مختلف علمی بود.

آیت الله العظمی هاشمی شاهرودی ریاست دو کنگره مهم "نقش زمان و مکان در اندیشه امام خمینی (ره)" و "نخستین کنگره دایرة المعارف فقه اسلامی" را برعهده داشت که هر دو کنگره با استقبال بزرگان و فضلاء حوزه و دانشگاه و اندیشمندان خارجی و داخلی مواجه شد.

از خدمات دیگر آن مرحوم، ریاست مؤسسه دایرة المعارف فقه اسلامی با حکم مقام معظم رهبری است. مقام معظم رهبری در حکم خود، خطاب به ایشان می فرماید: «جناب عالی را که چهره درخشانی در علم و عمل بوده و بحمدالله از مقام والایی در فقه و علوم مرتبط با آن برخوردارید، برای انجام این اقدام بزرگ، شایسته دانسته و مسؤولیت ایجاد و

اداره مؤسسه ای برای تهیه این دایرة المعارف را به جناب عالی محول می کنم.»

از مرحوم آیت الله العظمی هاشمی شاهرودی (مد ظله) مقالات فراوانی در فصلنامه فقه اهل بیت (علیهم السلام) به چاپ رسیده است. همچنین وی در زمینه های گوناگون کتاب هایی منتشر کرده است که برخی از آن ها به شرح زیر است:

بحوث فی علم الاصول (تقریرات درس های اصول شهید صدر در ۷ جلد)، کتاب الخمس (۲ جلد)، مقالات فقهیه، قاعده فراغ و تجاوز، حکومت اسلامی، جهان بینی اسلامی، تفسیر موضوعی بخشی از نهج البلاغه، تفسیر آیه «مودت ذی القربی»، بحوث فی الفقه الزراعی، محاضرات فی الثورة الحسینیة، الصوم، تربیة و هدایة، کتاب الاجارة (۲ جلد)، کتاب الزکاة (۴ جلد)، کتاب المضاربة، قرائات فقهیه معاصره (۲ جلد)، بحث هایی پیرامون اصول فقه، درسنامه اصول فقه، رساله توضیح المسائل، مناسک حج فارسی و عربی، الصوم مسائل وردود، پرسش ها و پاسخ هایی پیرامون روزه، الصراط (اجوبه الاستفتائات)، کتاب الحج، اضواء و آراء (۳ جلد)، منشور قضاء، صحیفه عدالت (۸ جلد) و...

آیت الله العظمی هاشمی شاهرودی در سال های تحصیل و تدریس، فعالیت های سیاسی بسیاری را پدید آورده است. در پی یورش مزدوران رژیم صدام به علماء و اندیشمندان در سال ۱۹۷۴ میلادی، آیت الله العظمی هاشمی شاهرودی به زندان افتاد و شکنجه های فراوان بدنی و روحی را به جان خرید. او در پی تظاهرات مردم عراق پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی (ره)، به ویژه در نجف و در گرمی داشت این پیروزی، تحت پیگرد رژیم بعث قرار گرفت و به سفارش شهید صدر (ره) به وطن خود بازگشت تا وکالت عام شهید صدر و نمایندگی او را نزد امام خمینی (ره) بر عهده گیرد.

او با ورود به ایران به خدمت امام خمینی (ره) مشرف شد و با موافقت ایشان، رابط امام (ره) و شهید صدر (ره) شد و پیام های علمی نجف را به سمع امام (ره) می رساند. او با دستور آیت الله العظمی خامنه ای که در آن زمان با حکم امام (ره) مسئولیت نهضت های اسلامی را بر عهده داشت، تشکیلات جامعه روحانیت مبارز و مجلس اعلای عراق را به راه انداخت و آن را مدیریت و سازماندهی کرد.

او که به دستور امام (ره) تدریس و بررسی مسائل فقهی، به ویژه احیای فقه حکومتی استوار بر ادله استنباط جواهری را بر عهده داشت، در طول سالیان انقلاب از هیچ کوششی در جهت اعتلای انقلاب اسلامی ایران، دریغ نورزید.

آیت الله العظمی هاشمی شاهرودی سال ها از اعضای فقهای شورای نگهبان بود و در این نهاد مقدس به خدمت اشتغال داشت تا این که با حکم مقام معظم رهبری به ریاست قوه قضائیه منصوب شد. او در طول مسئولیت خود در قوه قضائیه، خدمات بسیاری را انجام داد که توسعه قضایی، تسریع در رسیدگی به پرونده ها و ایجاد ارتباطات مردمی از جمله آن هاست. پس از مسئولیت در قوه قضایه حضرت آیت الله العظمی هاشمی شاهرودی با شروع مجدد درس های فقه و اصول خود در شهر مقدس قم در کنار فعالیت های مؤثر سیاسی و استمرار خدمات شایان خود به نظام مقدس اسلامی، مسئولیت خطیر مرجعیت دینی را نیز بر عهده گرفت.

خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، ضایعه درگذشت این یار انقلاب را به مقام معظم رهبری، خانواده ایشان و عموم مردم تسلیت می گوید.